

Razumijevanje dubine i širine „multikulturalnog“

Ova aktivnost uključuje sudionike u proces definiranja „kulture“ i ispitivanja njezine kompleksnosti. Posebno je prikladna za rad sa studentima.

Modul	Podmoduli	Veličina grupe	Trajanje
• Svijest	• Međukulturni aspekti	• Manja grupa	• Najmanje 1 sat

Ključne riječi

definiranje kulture, multikulturalnost

Ciljevi

Često, a pogotovo kad se govori o multikulturalnosti i različitosti, „kultura“ postaje sinonim za „rasu“ ili „etničnost“. Ova aktivnost otkriva ograničenja takvog koncepta i preispituje pretpostavke koje edukatori često stvaraju o onome što se definira kao važan aspekt „kulturalnog“ u „multikulturalnom“.

Sudionici

broj nije definiran

Opis

Priprema za ovu aktivnost vrlo je jednostavna. Treba vam samo ploča ili veći list papira. Pri vrhu, u sredini, napišite „MULTIKULTURALNO“. Neka sudionici sjede tako da mogu dobro vidjeti ploču ili papir. Aktivnost se sastoji od 7 koraka.

Materijali

ploča ili veći list papira

Metoda

Aktivnost se sastoji od 7 koraka. Za različite sudionike prikladne su različite kombinacije ovih koraka:

1. **Definiranje „multikulturalnog“.** Započnite tako da podcrtate prefiks „multi“ i pitajte sudionike što to znači. Odgovori će uključivati „mnogo“, „razno“, „različito“ itd. potvrdite sve odgovore i napravite zaključak. Ovaj dio traje samo nekoliko minuta. Nakon toga pređite na „kulturalno“ i pitajte sudionike što taj termin znači. Potaknite sudionike da definiraju „kulturalno“, i u smislu nekakve rječničke definicije i onako kako to sami shvaćaju.
2. **Kažite sudionicima da biste voljeli da malko dublje ispitaju riječ „kulturalno“.** Zamolite ih da navedu sve dimenzije kulture kojih se mogu sjetiti i potaknite ih da razmisle o vlastitoj kulturi i onim njezinim dimenzijama s kojima se mogu najviše poistovjetiti. Postoji više

djelotvornih načina da se ovaj zadatak izvrši. Sudionici mogu sami izgovarati pojedine aspekte kulture, a čak ih i zapisivati pod „multikulturalno“, ili ih možete sami pitati, jednog po jednog. Sva kultura ima brojne dimenzije, a to će se odraziti u odgovorima sudionika. Moguće je da će odjednom stići puno odgovora, a zatim će odgovori dolaziti znatno sporije. To se često događa nakon što se navedu površnji elementi kulture, npr., glazba, hrana itd. Potaknite sudionike da navedu neke dublje dimenzije, kao što je vjera, vrijednosti, jezik, obiteljske strukture itd. Važno je prikupiti što više prijedloga. Ovaj dio vježbe mogao bi dugo potrajati jer je kultura kompleksan pojam. Naglasite sudionicima da su neke dimenzije kulture vrlo kompleksne i da se ne može suditi o nekome na temelju jedne kulturne dimenzije. Ovaj korak trebao bi trajati 10-15 minuta.

3. **Što nije ovdje?** Iskustva pokazuju da sudionici uglavnom ne spomenu neke vrlo zanimljive dimenzije, i to upravo one koje se najčešće povezuju s multikulturalnošću: rasa, spol i rod, seksualna orijentacija, društvena klasa itd. Nemojte sami ovo predložiti; ako nitko ne spomene ove dimenzije, to je prilika za važan razgovor. Ako je vaša grupa među onima koji ne spomenu te dimenzije (4 od 5 ih ne spomene!), naglasite i to i pitajte ih zašto nisu naveli i te dimenzije. To će biti izvrstan uvod u iduće korake ove aktivnosti.
4. **Kategorizacija pojmova s popisa.** Idući korak je podijeliti navedene dimenzije u kategorije, što će znatno olakšati posljednji korak ove aktivnosti. Najavite grupi da ćete se služiti „trima razinama kulture“ prema modelu Nitze Hidalgo (Hidalgo, N. 1993. Multicultural teacher introspection. Perry, T. and Fraser, J. (Eds.) Freedom's Plow: Teaching in the Multicultural Classroom. New York: Routledge).

Ove tri razine su:

1. **Konkretna:** ovo je najvidljivija i najopipljivija razina kulture, a uključuje najpovršnije dimenzije poput odijevanja, glazbe, hrane, igara itd. Ovi aspekti kulture često su tema multikulturalnih festivala, proslava itd.
2. **Bihevioralna:** Ova razina objašnjava naše društvene uloge, jezik i pristupe neverbalnoj komunikaciji. Bihevioralna razina odražava naše vrijednosti. Dimenzije koje se navode u ovoj kategoriji uključuju: jezik, rodne uloge, obiteljske strukture, politička opredjeljenja i drugi aspekti koji nas smještaju u određeno društvo.
3. **Simbolička:** Ova razina uključuje naše vrijednosti i uvjerenja. Može biti apstraktna, ali često je najvažnija u smislu na koji definiramo sami sebe. Uključuje vrijednosne sustave, običaje, religiju, pogled na svijet, uvjerenja itd.

Napišite kratke definicije ovih razina na ploču ili list papira na koji ste maloprije ispisivali dimenzije kulture. Razmotrite svaku do tih razina nekoliko minuta. Dajte sudionicima priliku da sami sebe definiraju unutar tih razina. Razmotrite sve dimenzije kao grupa i pokušajte ih svrstati u dane razine. Možda će biti neslaganja oko toga kamo koja dimenzija spada, zato dopustite da ista dimenzija bude zapisana pod više razina.

Dosljednost u konceptualizaciji. Nakon dovršene kategorizacije, pokrenite raspravu o povezanosti, važnosti i konzistentnosti konceptata pomoću kojih ljudi definiraju sebe i druge.

Prođite kroz sve tri razine Nitze Hildalga i pitajte sudionike koje pojmove smatraju važnima za definiranje njihove kulture (onako kako je definiraju sami, a ne kako je definiraju drugi). Izbrojite odgovore i zapišite ih na ploču ili papir, pored odgovarajućih kategorija.

Velika većina sudionika odabire „simboličku“ razinu kao najvažniju. Potaknite sudionike da objasne svoje odgovore i kažu zašto tu razinu smatraju važnijom od ostalih.

Nakon ove rasprave, kažite sudionicima da se vrate na početni popis dimenzija. Ovdje je nekoliko pitanja koja će potaknuti zanimljiv razgovor:

- Kad nekoga upoznate, koja vam od ovih dimenzija (pod bilo kojom razinom/kategorijom) pomaže da shvatite tu osobu u smislu kulture?
- Je li vaš pokušaj da razumijete druge kulturološki konzistentan s načinom na koji želite da vas se doživi i shvati?
- Koji faktori u našem društvu pridonose našoj simplifikaciji tuđih kultura, iako mi sami ne želimo biti podvrgnuti simplifikacijama?

5. **Alternativna konzistentnost u konceptualizaciji za skupine edukatora.** Nakon što zabilježite koliko sudionika definira sebe unutar glavne tri kategorije (razine) i potaknete gore opisanu raspravu, preusmjerite razgovor na obrazovanje. Na koje od ovih razina se vi kao edukator usmjerite kad pokušavati nekoga obrazovati na multikulturalan način? (I sada dolazi do glavne spoznaje. Dopustite nekoliko trenutaka da se to dogodi). Koliko obrazovanje zapravo pokušava biti multikulturalno? Na koje se dimenzije kulture usredotočujemo kad u svojim učionicama pokušavamo biti multikulturalni? I je li to u skladu s načinom na koji ljudi žele da ih se definira?

6. **Zaključak.** Kao zaključak, možete potaknuti raspravu o tome što sudionici mogu učiniti da njihova konceptualizacija postane dosljednija. Objasnite im da ova vježba ne želi ni na koga upirati prstom, ali naglasite da nas faktori poput medija i sustava obrazovanja mogu voditi unatrag kad mi mislimo da zapravo ostvarujemo napredak u svojem društvenom razvoju. Razgovori koje ova aktivnost potiče mogu trajati od deset minuta pa do preko sat vremena, ovisno o vašim potpitanjima i smjeru u kojem želite da se rasprava kreće.

Savjet za facilitatore

Kao i u drugim aktivnostima, važno je da vrednujete poglede sudionika, i kratkoročno i dugoročno. Ako žele definirati sebe unutar konkretne ili bihevioralne razine, dopustite im da tako i učine (ovo je češće kod mlađih sudionika). Imajte na umu da ova aktivnost može učiniti neke sudionike ranjivima, stoga je važno pristupati pažljivo.

Ova aktivnost posebno je korisna i uspješna kad se provodi s učiteljima ili osobama koje rade u neprofitnim organizacijama koje se bave multikulturalnošću. Imajte na umu da još uvijek postoje brojne publikacije i rasprave koji multikulturalnost tumače kao festivale i proslave ili tek kao dodatne materijale u nastavi. Ova aktivnost potaknut će sudionike da razmisle o takvom simplificiranom pristupu, kao i o vlastitim „multikulturalnim“ praksama.

Na kraju, ova aktivnost pruža izvrsnu priliku da ukažemo na poveznicu između kritičke pedagogije i multikulturalnog obrazovanja. Ovaj proces naglašava dimenzije različitosti i kulture svuda oko vas. Najvažniji resurs za multikulturalnost su sami sudionici, i umjesto da pokušavamo definirati površne dimenzije svojstvene pojedinoj kulturi, trebamo se okrenuti samim sudionicima, potaknuti ih na razgovor i dopustiti im da definiraju sami sebe.

Izvor

<http://www.edchange.org/multicultural/activities/multicultural.html>

Radni listići

-

Suradnik

KU Leuven

CC - Attribution-NonCommercial-NoDerivatives
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>

Razumijevanje dubine i širine „multikulturalnog“. Preuzeto s/sa

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ova publikacija ostvarena je uz financijsku potporu Europske komisije. Publikacija odražava isključivo stajališta autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom ni za kakvu primjenu informacija koje se u njoj nalaze.

<https://posttraumatic-integration.eu/>